

VLADA LAHKO ZAPLENI REZERVNIH BANKAM ZLATO

DAVEK NA ŽGANJE BO PRINESEL V MESECU JANUARJU DRŽAVNI ZAKLADNICI 20 MILJ. DOLARJEV

Predsednik ni hotel povedati, če se bo poslužil velike oblasti, ki mu jo poverja postava. — V Washingtonu so mnjenja, da bo vse zlato dvignjeno iz bank, predno bo vlada zmanjšala vrednost dolarja in ga stabilizirala. — Vlada ne bo ustanovila nikake centralne banke.

WASHINGTON, D. C., 12. januarja. — Predsednik Roosevelt je rekel danes, da ima pravico zapleniti vse zlato v zveznih rezervnih bankah. Ko so ga vprašali, če se bo poslužil te pravice v namenu, da izvede svoj valutni program, se je samo nasmehnil, odgovoriti pa ni hotel.

O njegovi valutni politiki krožijo vsakovrstne domneve, toda predsednik noče nobene niti potrditi, niti zanikati.

Največ govorice je povzročila takozvana "finančna konferenca", ki se je vršila v Beli hiši. Konferenca se je udeležil tudi generalni pravdnik Cummings. Po mestu se je razširila vest, da je bil generalni pravdnik naprošen, naj dožene, če ima predsednik Roosevelt na podlagi obstoječih postav in brez vsakega nadaljnjega pooblastila pravico vzeti zlato iz rezervnih bank.

Cummings je potrdil, da ima to pravico.

Casniški poročevalci so ga oblegali z raznovrstnimi vprašanji, on se je pa le skrivnostno smehljajal.

Ko ga je nekdo vprašal, če namerava ustanoviti centralno banko, je odvrnil: — Slabo ste uganili.

Predsednik Jackson je bil pred sto leti odpravil centralno banko. Če bi Roosevelt ustanovil tako banko, bi napravil baš nasprotno kot njegov prednik.

Vedno bolj se pa utrjuje prepričanje, da bo predsednik potegnil zlato iz zveznih rezervnih bank in plačal zanj s papirnatim denarjem. To bo veljavno za toliko časa, dokler ne bo zlata vrednost dolarja stabilizirana.

Kakor znano, ima vlada vse zlato razen onega, ki je v rezervnih bankah. Tega zlata je še približno za tri tisoč šeststo milijonov dolarjev. To je približno tretina vsega zlata, kar ga je v deželi.

Ako bo potem dolar stabiliziran po nižji ceni, zamore vlada izdati več bankovcev ter napraviti na ta način štiri tisoč milijonov dolarjev dobička. Zlato kritje za dolar, ki je v prometu, bi ostalo isto.

Brez dvoma hoče predsednik s svojo valutno politiko doseči, da bi se cene blagu zvišale. Svojih načrtov pa seveda noče izdati, ker bi v tem slučaju le s težavo dosegel svoj cilj.

ST. PETERSBURG, Fla., 12. januarja. — Thomas A. Buckner, predsednik New York Life Insurance Co., je rekel danes na nekem tukajšnjem zborovanju: —

Upam in sem skoro uveren, da bo naša valuta tudi vbodoče temeljila na zlatu. Ameriški dolar bo tudi vbodoče zdrav, kot je zdrav danes in kot je bil vedno. Z dolarjem bo mogoče vse kupiti, kar potrebujemo, kot tudi danes lahko vse kupimo po zmerni ceni. Vsled izpremembe, ki jih namerava uveljaviti vlada, ne bo vsled tega nihče prizadet.

WASHINGTON, D. C., 12. januarja. — Davčni urad je danes objavil, da je znašal meseca decembra davek na žganje \$11,467,770. Ker je pa včeraj predsednik Roosevelt podpisal predlogo, ki določa, naj se zviša davek na galono žganja od \$1.10 na \$2, bo znašal davek v mesecu januarju najmanj dvajset milijonov dolarjev.

Če bo omejitev uvoza alkoholnih pijač za dobo tridesetih dni ukinjena, bo davek še znatno večji.

Oblasti so mnjenja, da bo cena žganja padla, ako bo uvoz narasel, kar bo imelo tudi te dobre posledice.

Kopači trdega premoga bodo zastavkali

KONGRES JE POTRDLIL BULLITTA

Ostra debata zaradi poslanika Bullitta. — Dva senatorja sta ostro obsojala Rusijo.

Washington, D. C., 12. jan. —

Priznanje Rusije je dalo v senatu povod za ostro debato, ko je prišla na vrsto potrditev za poslanika v Moskvi Williama Christiana Bullitta. Po dolgi debati pa je bilo Bullittovo imenovanje za poslaniika potrjeno.

Republikanski senator Arthur H. Vandenberg iz Michigana je razpravljajal o obljubah, katere je dal sovjetski zunanji komisar Maksim Litvinov predsedniku Rooseveltu ob času priznanja in je rekel, da priznanje ostane v veljavi samo pod pogojem, da Rusija drži svoje obljube. Vandenberg je rekel, da je Litvinov obljubil, da Rusija ne bo širila v Združenih državah svojih naukov, ki so nasprotni ameriški vladni obliki.

Rekel je, da je nasprotno priznanju, toda je bil v svojih besedah zmernejši kot senator Arthur R. Robinson, ki je v ognjevitim govoru kazal na pretečo vojno nevarnost med Rusijo in Japonsko. O poslaniku Bullittu je rekel, da ni zmožen za to mesto.

Senator William H. King je omenil, da je nekoč pisal predsedniku Rooseveltu pismo, v katerem je rekel, da je proti priznanju Rusije, da pa je sedaj zadovoljen z imenovanjem Bullitta za poslaniika.

Senator Vandenberg je dalje rekel, da nasprotuje priznanju vlade, ki je odpravila Boga, ker po njegovem mnenju vlada brez vere ne more priti na visoko stopinjo. Zato se mu zdi čudno, da je bil Bullitt, čegar drugo ime je Christian, poslan kot poslanik v deželo, ki ne priznava Boga.

TATARESCU BO UNIČIL ZELEZNO GARDO

Bukarešta, Rumunska, 11. jan. Ministrski predsednik Tatarescu je obljubil, da bo nazivno brezobzirno zatrl.

Ko je prevzel svoje mesto kot ministrski predsednik, ki je naslednik dr. Iona Duca, je izjavil, da se bo poslužil vseh sredstev, da zadušijo nazijsko gibanje.

Naše nasprotnike svarim, — je rekel Tatarescu, — da bomo brezobzirno zadušili vsak nered. Skušali bomo vzdržati mir in red. Ako pa bodo naši nasprotniki povzročili kak nered, tedaj se bomo poslužili svoje oblasti in bomo prepovedali vsak čin terorizma. Do sedaj smo zadušili vstajo in smo uvedli v deželi normalne razmere.

dice, da bodo butlegarji izgubili večino svojih odjemalcev.

V kratkem bodo morale vse distilerije predložiti posebni kontrolni oblasti natančno poročilo, koliko stroškov imajo z distiliranjem žganja in počem ga prodajajo. S tem hoče vlada preprečiti oduške cene.

Joseph H. Coate, načelnik kontrolne oblasti pravi, da je v deželi komaj en milijon galon uležanega žganja.

JAPONSKA SE PRIPRAVLJA

Spopad med belim in rumenim plemenom je neizogiben. — Japonski admiral to odkrito priznava.

Tokio, Japonska, 12. januarja.

Kot pravi vrhovni poveljnik japonske vojne mornarice admiral Nobumasa Suetsugu, se Japonska pripravlja na vojno z Združenimi državami, ker je minil čas, ko se more belo plemo smatrati višje nad rumenim plemenom.

Admiral Suetsugu je nasproten londonski mornariški pogodbi in bo v slučaju vojne najbrže mornariški minister ter je mož, kateremu bo v skrajni sili izročena usoda dežele.

Admiral odkrito priznava, da pomeni obnovitev diplomatskih odnosov med Združenimi državami in Rusijo obkoljenje Japonske.

— Združene države se bodo poslužile vsakega sredstva, — je rekel admiral, — da obkolijo Japonsko. Na to se moramo pripraviti in v resnici se že tudi pripravljamo.

— Ne verjamemo, da bi diplomacija mogla rešiti vse spore, zato smo sklenili, da se pripravimo na najhujše možnosti gospodarskega in političnega spopada.

— Nikdo ne more prestrašiti našega naroda, ako smo pripravljeni boriti se do zadnjega moža.

— Zemljepisna lega pomaga naši obrambi. Nobena država na svetu nima tako močnega podmorskega brodovja kot Japonska.

— Odnosaji med Združenimi državami in Rusijo tvorijo načrt za obkoljenje Japonske v vojaške namene. Imam dokaze, da se Rusija pripravlja na vojno in na Daljni vzhod pošilja mnogo vojaštva in aeroplane za bombardiranje.

— Vlade se motijo, ako nam pretijo z grožnjami. Ako beli ljudje mislijo, da so več kot mi, tedaj se moramo z njimi bojevati.

Problem belega plemena proti rumenemu je največja ovira za japonske diplomatske odnose.

— Belo plemo zavida Japonsko, ker kaže v svetovnih zadevah vedno večji vpliv.

— Vsem današnjim žalostnim razmeram je vzrok trgovska tekma na svetovnih trgih. Trgovska vojna med Japonsko in Ameriko je neizogibna in iz te vojne se more izmiliti prava vojna.

WILSONOV ZDRAVNIK OPERIRAN

Rochester, Mont., 12. januarja. Bivši zdravnik predsednika W. Wilsona, admiral dr. Cary T. Grayson, je bil operiran na jetrih. Njegovo zdravstveno stanje se o-

RUDARSKI ŠTRAJK V FRANCIJI

250,000 rudarjev zahteva kruh in delo. — Pri deček premoga je v Franciji zelo padel.

Nad žalostnim poljanami severne Francije vise preteči oblaki premogarskega štrajka. 250,000 premogarjev, ki so postali nemirni zaradi brezposelnosti, zahtevajo kruh in delovni naert.

Minister za javna dela, Joseph Paganon, je pri pogajanjih z rudarji sprejel predlog premogarjev, da naloži za produkcijo premoga davke, s katerim bi se dajala podpora premogarjem, ki so brez dela. Toda latniki rudnikov so se temu načrtu takoj uprli.

Medtem pa so drugi vladni uradniki skušali najti kak drug izhod, da odvrnejo protestni štrajk proti nameravanemu znižanju plač. Za 16. januarja napovedani štrajk v Anzin okraju je bil preklican, ker se je lastnik rova odločil, da bo brezposelne družine podpiral.

Toda grožnje delavcev za štrajk se niso izginile. Nek premogar je na zborovanju premogarjev rekel, da se v Angliji pripravlja generalni štrajk in da bodo morebiti tudi francoski rudarji poklicani, da zaštrajkajo.

Francoske zahteve so v prvi vrsti obrnjene na podporo brezposelnih v obliki denarja in več dela. Zahtevajo, da je postavljena plačilna lestevica; poleg tega pa tudi zahtevajo podporo od vlade in od lastnikov rogov, sedemurno delo na dan ter zavarovanje brezposelnih.

Po cestah hodijo lačni in razečepani otroci, katerih očete so ali brez dela, ali pa delajo samo po dva dni na teden.

Francija producira samo 44 milijonov ton premoga, medtem ko ga vsako leto porabi 80,000,000 ton. Poleg tega ga nakopilejo v Saaru 14,000,000 ton.

Pridelek premoga se je v Franciji tako zelo skril, da ga morajo kupiti v Angliji ali Nemčiji 22 milijonov ton.

Francoski premogarji zaslužijo na dan okoli \$1.40.

ZVIŠANJE DELAVSKIH PLAČ

Clinton, Tenn., 12. januarja. — Predsednik Magnet Knitting Mills, C. S. Kincaid, je naznanil, da je družba svojim 850 uslužbencem s 1. januarjem povišala plače za 10 odstotkov.

OKLAHOMA TOŽI VLADO

Oklahoma City, Okla., 12. jan. Governor Murray je pooblastil dva odvetnika, da tožita vlado Združenih držav za povračilo 100 milijonov dolarjev, katero vsoto bi država Oklahoma dobila od zemlje, kjer živi pet indijanskih rodov, ako ne bi ta zemlja bila oproščena davkov.

DOBER MOŽ

Camden, N. J., 12. januarja. — Dr. Frank Laird Kennedy, star 30 let, je pred tremi meseci poklical k sebi "drugega moža", ter je njemu in svoji ženi rekel, da se skozi tri mesece ne sestajata več. Obljubil jima je, da bo preskrbel razpoko, ako se bosta po prete-

KONVENCIJA V WILKESBARRE BO GLASOVALA ZA ŠTAVKO

WILKESBARRE, Pa., 12. januarja. — Kot prvi okrajni predsednik United Anthracite Miners, Thomas Maloney, bo najbrže konvencija United Anthracite Miners glasovala za štrajk, ki bo obsegal vse majne trdega premoga v Luzerne, Lackawanna in Shamokin.

HEIMWEHR JE PREVZEL POLICIJO

Podkancler je prevzel vodstvo fašističnega Heimwehra. — Avstrijska nazijska legija ni vdrila v Avstrijo.

Dunaj, Avstrija, 12. januarja. Kanceler Engelbert Dollfuss je velik del svoje izvrševalne oblasti izročil fašističnemu Heimwehru, ki je celo nadzorstvo nad policijo in orožništvom predal voditelju Heimwehra podkanclerju Emilu Feyu.

To pomeni za Heimwehr veliko zmago, ker bo pod Dollfussovim vodstvom udeležen v boju proti narodno-socialističnemu terorizmu. Toda s tem še ni ustrezno vsem zahtevam Heimwehra.

Heimwehr je zahteval tudi razpust socialistične stranke in imenovanje zveznega komisarja, ki naj bi nadzoroval socialistični mestni svet na Dunaju.

Vladna izjava, ki naznanja to izpremembo, se glasi:

— Z ozirom na vedno naraščajoče delo vodstva ministrstva za javno varnost, kar povzroča sedanjí politični položaj, je zvezni kancelar podelil podkanclerju, ki je po ustavi njegov namestnik, vodstvo vseh moči izvrševalne oblasti.

Poizvedba glede poročila iz Londona, da je ena legija avstrijskih narodnih socialistov v bližini Kufsteina iz Nemčije prekoračila avstrijsko mejo, do sedaj ni mogla dognati, ako bi bilo to poročilo resnično.

Iz Kufsteina poročila to zaničuje, pač pa naznanjajo, da se je v Kufsteinu razletelo več bomb, ker je sedaj vsakdanji pojav, drugače pa da je vse mirno.

Vsled nemirov, ki so bili razširjeni po celi deželi, se sedaj nahaja v avstrijskih ječah nad 500 narodnih socialistov. Zagovarjati se bodo morali pred vojaškim sodiščem.

MAGDA LUPESCU JE PUSTILA KAROLA

London, Anglija, 12. januarja. Vsled političnih nemirov na Rumunskem sta se Magda Lupescu in kralj Karol razšla.

Kot poroča list "Daily Express", je Magda Lupescu pospravila svoje stvari in je pustila kralja v solzah. Kot pravi neko poročilo, je Lupescu morala odpotovati iz Rumunske, ker je to zahteval Titulescu, ker drugeče ni hotel prevzeti zunajega ministrstva.

ku treh mesecev še vedno ljubila. Sedaj pa je dr. Kennedy vložil tožbo za ločitev zakona.

Poročila, da bo v spor posegla zvezna delavska oblast, niso položila prav nič izboljšala. Štrajk je takorekoč postal gotova stvar, ko so se delavski zastopniki vrnili iz Washingtona z naznanilo, da jim ni bilo mogoče priti v stik s predsednikom delavske oblasti senatorjem Robertom S. Wagnerjem, vsled česar je okrajni predsednik Maloney izjavil, da se delavski zastopniki na noben način ne bodo vrnili v Washington.

Prihodnji ponedeljek bodo v štrajkarskem okrožju pri vsaki majni nabiti oglašali za štrajk. Težko se deloma nastale zato, ker so se nekateri lastniki rogov protivili priznati novo majnersko unijo, ki je bila ustanovljena vsled spora z United Mine Workers in ker družbe niso sprejele na delo majnerjev, ki so pred nekaj meseci štrajkali in ki pripadajo novi uniji.

STERILIZACIJA V MICHIGAN

Po neki državni postavi je bilo steriliziranih že 950 mladih ljudi. — Pri tem pridejo v poštev slaboumnosti.

Detroit, Mich., 12. januarja. — Vsled trditve, da je bilo nekaj bolnikov v zavodu za slaboumnne v Wayne okraju steriliziranih, se je pričela tozadevna preiskava. Pri tem je prišlo na dan, da je bilo več sto bolnikov steriliziranih po postavi, ki je bila sprejeta pred štirimi leti.

Ta trditev je dvignil okrajni avditor Edward H. Williams in nadzornik zavoda za slaboumnne dr. Robert H. Haskell je priznal, da je bilo izvršenih 61 operacij s privoljenjem sorodnikov bolnikov. Avditor tudi trdi, da je bilo 842 oseb steriliziranih v Michigan Home and Training School v LaPeere, Mich.

Williams pravi, da so bile v mnogih slučajih pravice bolnikov in njihovih starišev kršene. Dr. Haskell trdi, da noben otrok ni bil steriliziran brez dovoljenja njegovih starišev. V zavodu za slaboumnne je bilo steriliziranih 14 dečkov in 17 deklic, v državni šoli pa 197 dečkov in 645 deklic. Starost bolnikov je značala od 16 do 20 let.

VELIKE ŽRTVE AVTOMOBILOV

Hartford, Conn., 11. januarja. — Travelers Insurance Company v svojem letnem pregledu pravi, da je v letu 1932 vsled avtomobilskih nesreč bilo ubitih v Združenih državah 29,900 oseb, ali 704 osebe več kot prejšnje leto.

Naročite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Združenih državah

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank G. Sullivan, President L. Benedek, Treasurer
Place of business of the corporation and address of above officers:
225 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja za Ameriko in	Na New York na celo leto	\$7.00
Canada	Na pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Na tretji leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$7.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in pramihov
Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčjujejo. Denar naj se blagovno
posilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejane bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovaika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-3878

BOJ ZA KITAJSKO DEDŠČINO

Dogodki na Daljnem vzhodu in v osrednji Aziji zgo-
vorno napovedujejo, da je v teku proces delitve ogromnih
pokrajin nekdanjega kitajskega cesarstva.

Pravega kitajskega ozemlja se za sedaj še nihče ne
dotika, da ne bi zdrnil odpora sto in sto milijonov Ki-
tajcev, zato pa se v zunanji delih, ki so le še na videz pod
kitajsko suverenostjo, vrši odtujanje kar na debelo.

Prva leta po vojni so osobito sovjeti kaj uspešno ši-
rili svojo oblast v zunanje kitajske pokrajine.

Osnovni so dve narodni republiki, Tuvo v povitju Je-
niseja, in Mongolijo, ležečo severno puščave Gobi. Dali so
jima državno obliko in upravo po moskovskem vzoru, in
zapri pred tuji ter čakali, da notranji razvoj napravi
svoje, nakar bi obe "samostojni" republiki stopili v sov-
jetsko državno zvezo.

Takoj za sovjeti so prišli Japonci, ki so svojo mau-
džursko posest zaokrožili s pripojitvijo pokrajin Džehola,
Barge in Šarharja, odtod pa začeli posegati zmagovito še v
notranjo Mongolijo, da bi sovjetsko tvorbo narodne mon-
golske republike odrezali od vsake zveze s pravo Kitaj-
sko.

Kakor vse kaže, imajo v tem popolu uspeh in svo-
bodna zveza Urge, mongolske prestolnice, preko notranje
mongolskega Kalgana na Peking je postala že zelo proble-
matična.

Pri svojem prodiranju na azijsko celino so se Japon-
ci obogatili za dragoceno izkustvo, da ni zdravo lotevati se
pravega kitajskega ozemlja, da ne razkačijo Kitajcev do
tako ogorčenega odpora, kakor je bila obramba Šanghaja
in Vuzurga; zato so sedaj tudi oni uperili svoja zavoj-
valna stremjenja predvsem na severne obrobne pokra-
jine.

Tretji interesant, ki preži na dedščino umirajočega
znaja, je angleški svetovni imperij.

Ta se je močno zasidral v Tibetu in dela od časa do ča-
sa izpade proti vzhodu in proti severu.

V svojem vzhodnoazijskem boju se imajo boriti sov-
jeti torej proti dvema mogočnima velesilama na dveh
različnih točkah kitajske države.

Ob mejah nove mandžurske države so v defenzivo na
vzhodu Kitajske pa skušajo izpodrinuti angleškega tekme-
ca ter se krepko zasidrati v pokrajini Siukiang, zadnji zu-
nanji pokrajini nekdanje obsežne kitajske države.

ZVEZNA POMOČ POSESTNIKOM

Po zadnjem ljudskem štetju je
bilo v Zdr. državah 5,737,000 dru-
žin, katerih poglavar je bil tuje-
rodec, kmad teh družin 51.8% je
v aprilu 1930 imelo svojo lastno
hišo. Od tedaj so seveda mnogi
izgubili jo. Banke, zavarovalne
družbe in posojilnice so bile pri-
morane odpovedati svoje posojilo
na hišo oziroma niso hotele obno-
viti hipoteko (mortgage) ob za-
padlosti. Vsed depresije in dol-
nosti. Posojila pa se ne smejo u-
porabljati za osebne stroške ali
za posle.

Kdo more zaprositi za federal-
no posojilo? — Vprašanje: Ali se
Home Owners Relief Act nanaša
na vse hišne posestnike? — Odgo-
vor: Zakon je namenjen v pomoč
le onim hišnim posestnikom, ki so
v zadregi, ne morejo plačevati ali
katerim grozi odpoved hipoteke
(foreclosure). Posojila se dajejo
le za poslopja, v katerih stanujejo
štiri družina ali manj, in katerih
vrednost ne presega \$20,000. Po-
sojilo ne sme biti večje kot za
\$14,000. Poleg tega se zakon na-
naša le na hipoteko, ki so obsto-
jale pred obremenjenjem tega zakona
(13. junija 1933).

Odplačila na federalno posoji-
lo. — Vprašanje: Kako korist bo
hišni posestnik imel, ako zamenja
obstoječo hipoteko s federalno?
Kako naj odplačuje federalno po-
sojilo? — Odgovor: Posojila se da-
jejo za dobo 13 let ali manj in jih
je treba odplačevati (amortizira-
ti) v mesečnih obrokih (ob gotov-
vili okoliščinah tudi trimesečni,
šestmesečni ali letni obroki so do-
voljeni). Navadno, ako je vlada
prevzela hipoteko, bodo mesečna
plačila znašala \$8 za vsakihi tisoč.
Ta plačila vključujejo 5% obre-
sti in amortizacijo (plačilo na
račun glavnice) o drugiimi bese-
dami dolg je popolnoma odplačan
po takih mesečnih plačilih v ro-
ku 15 let. Poleg tega se more od-
ložiti amortizacija do 13. junija
1936 in plačevati med tem le o-
bresti in davke.

Obnos posojila. — Dovoljenje
sedanjega upnika. — Vprašanje:
Kako se določi znesek posojila?
Kaj se godi, ako sedanjí hipote-
karni upnik (mortgage) zahteva
plačilo v gotovini? — Odgovor:
Zakon določa, da posojila v obli-
ki vladnih zadolžnic (bonds)
pogleg malega zneska v gotovini
smejo sogati do 80% sedanje vred-
nosti lastnine na podlagi cenitve
s strani Home Owners' Loan Cor-
poration (vladne posojilnice za
hišne lastnike). — Zadolžnice
(bonds) iste se nudijo obstoječim
hipotekarnim upnikom v plačilo
in nosijo 4% obresti. Pretežna ve-
čina hipotekarnih upnikov zame-
nja zares svojo hipoteko s temi
zadolžnicami. V izrednih slučajih
Home Loan Corporation posoja
gotovino za poravnavo hipoteke.
Obresti za taka posojila v gotovi-
ni znašajo 6%. Ta posojila v go-
tovini pa so redka, kajti zakon do-
loča, da se morejo dati le tedaj,
ako lastnina je hipotekirana za
manj kot 40% sedanje vrednosti.

Ali mora izposojevalec stanova-
ti v lastni hiši? — Vprašanje:
Sem lastnik male hišice, ali stan-
ujem v najemniški hiši? Smem
zaprositi za federalno pomoč? —
Odgovor: Da, ako pričakujete, da
se boste kdaj zopet priselili v svo-
jo hišo. V vaši hiši pa mora nekdo
stanovati.

"GLAS NARODA"
zopet pošiljamo v do-
movino. Kdor ga hoče
naročiti za svoje sorod-
nike ali prijatelje, to
lahko stori. Naročnina
za stari kraj stane \$7.
V Italijo lista ne po-
šiljamo.

Posojila za davke in popravke.
Vprašanje: Nisem mogel plačati
hišnih davkov za dve leti in hiša
je v veliki potrebi popravkov.
Morem dobiti posojilo v to svrhu?
Odgovor: Gotovina se more po-
soditi za plačilo davkov, assemen-
tov in potrebnih popravkov, kate-
ra gotovina je vključena v poso-
jilo do 80% vrednosti. Ako ni ni-
kakih hipotek, se posojila v te
svrhe dajejo do 50% cenilne vred-
nosti. Posojila pa se ne smejo u-
porabljati za osebne stroške ali
za posle.

Stroški za posojilo. — Vpraša-
nje: Kake stroške zaračuna vlad-
na posojilnica? — Odgovor: Izpo-
sojevalec mora plačati \$6 za ce-
nitev in kreditno poročilo (ni ni-
kakih stroškov, ako se posojilo
odbije), nalaže tudi pristojbino
za preiskavo lastniške pravice
(title), ki znaša \$25 za posojila
od \$3000, odvetniške stroške \$10
in male stroške za registracijo.

FLIS.

Dopisi.

Chicago, Ill.

Stavbinska in posojilna društva
ne špekulirajo z vašim denarjem,
temveč ga obrestonosno nalože na
prvovrstne hipoteke. Z vsakim
odplačilom na ta posojila je hipo-
teka toliko sigurnejša in boljša.
Priznati je treba, da so zgube,
toda te so v primeru zgrubami na
raznih bankah in drugih denar-
nih zavodih, ki špekulirajo z bon-
di in industrijskimi delnicami,
neznatne. Kljub velikanskemu
kralju bank in drugih denarnih
zavodov, vključno z najakutnejši
depresijo, ki je ne pomeni zgodov-
ni, stoji stavbinska in posojilna
društva na solidnih nogah in vse-
povsod je opaziti, da se stanje
društva obrača na bolje, da je za-
čelo številni delničarjev zopet ra-
sti in da ne bo dolgo, ko bodo
društva imela zopet gotovino na
rokah za posojila svojim delničar-
jem na varne vključbe.

Nekateri delničarji so nas kriti-
zirali, je pa s toter drugimi, ki so
nevtrastno stali ob naši strani.
Tistim, ki so bili vztrajni in nam
verjeli, ko smo rekli: "Ne bojte
se sedanje depresije, vaši prihran-
ki so varni, ko gremo v bodoče le-
to", se enkrat rečeno: "Najhuje
smo prestali. Vse se obrača na bo-
lje".

Z vašo pomočjo bo naše dru-
štvo eno najmočnejših v naši sose-
ščini; z vašo pomočjo smo uspe-
šno pregazili eno najhujših kriz.

Obvarovali smo vas pred izgu-
bami, pomagali ste nam obvaro-
vati marsikaterega delničarja
pred izgubo njegovega doma.

Sedaj pa pojdimo vsi skupaj na
delo in agitirajmo med prijatelji
in znanci za naše društvo in vzaj-
mno pomoč slehernega, ki hoče
z nami kooperirati, ki hoče in upa
postaviti lasten dom, ba se in svo-
jo družino.

Jugoslovansko Stavbinsko in
Posojilno Društvo je otvorilo svo-
jo 61. serijo delnic, za katere ne
računa nobene pristojnine.

John Zvezich, predsednik.
Joseph Steblay, tajnik.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga
od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vsed našo
dolgoletno skušnjo Vam zamoremo dati najboljša pojasnila
in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in
hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodi li prošnje za povratna dovolje-
nja, polne liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje po-
trebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo
stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker
predno se dobi iz Washingtona povratna dovoljenja, RE-EN-
TRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zaostavlja-
mo Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Iz Jugoslavije.

Žensko vpregli poleg konja.

Iz Petrinje poročajo o strašnem
primeru podivjanosti in nerazsod-
nosti ljudi. Pred tamkajšnjim o-
krožnim sodiščem je bila te dni
namreč obravnava proti bivšemu
občinskemu redarju iz Martinske
vasi pri Sisku Stjepanu Belčicu.
Državni tožilec je tožil Belčica,
ker je dne 5. avgusta 1927 zvezal
kmetico Ljubico Tumpak h ko-
njem ter jo s konji vred pogmal,
dokler ni omedlela. Vse to je Bel-
čič izvršil po ukazu tedanjega va-
škega župana Stjepana Repača.
Zaradi tega je bila že leta 1927
obrnava, toda samo proti Re-
paču, med tem, ko je bilo postoj-
nanje proti Belčicu, izločeno, ker
je odpotoval za delom v Luksem-
burg.

V začetku avgusta 1927 se je po
vasi pričela širiti govorica, da je
Ljubici mož Martin Tumpak zmo-
rel in da ga hoče Ljubica zastrupi-
ti. Radi tega je župan Repač
odšel s tremi redarji v Martinovo
hišo ter ga dal odpeljati v bolni-
šnico v Sisek. Ljubica je takoj
pripravila konje, toda v Sisku so
zdravniki ugotovili, da Martin ni
tako hudo nevaren ter more osta-
ti doma. Ko so se vsi vračali do-
mov, je tik pred Martinovo vasio
župan Repač nenkrat ukazal re-
darju Belčicu, naj z verigami zve-
že Ljubico roke ter jo tako vpre-
že h konjem ter počene voz, do-
kter Ljubica ne omedli. Belčič je
to napravil in Ljubica je morala
s konji dirjati skozi vas, dokler se
ni zgrudila.

Repač je svojčas izjavil, da je
to napravil, ker se je zgrudila, da
hoče Ljubica zastrupiti svojega
moža. Na prvi obravnavi je bil
Repač obsojen. — Medtem pa se
je tudi Belčič vrnil iz Luksembur-
ga ter je bila proti njemu uvede-
na preiskava. Sodišče mu je vste-
lo olajševalno okolnost, da je mo-
ral ubogati župana ter je bil ob-
sojen zelo milo, namreč na me-
see dni zapora, pogojno na dve
leti.

Človek, ki se ni bal kačjega
strupa.

Naj se reče, kar hoče, pa je ven-
dar neizpodbitna resnica, da se
med preprostim ljudstvom naha-
jajo ljudje, ki vedo in znajo mar-
sikaj, do česar vključno svojim naj-
temeljnejšim raziskavanjem se ni-
sta dospeli veda in znanost.

Tak skrivnosten "vedež" je bil
stari Omer aga hadži Imamović v
Janji pri Bijeljini, ki je umrl te
dni in je bil daleč naokoli znan
kot nezmotljiv zdravnik proti
kačjemu piku pri ljudeh in živa-
lih.

Pred dolgimi leti so avstrijske
oblasti obsodile na smrt nekega
Arnavta. Omer aga se je tedaj u-
smilil obsojenca in mu je pomag-
al, da je preoblegel v musliman-
ko pobegnil čez mejo v Srbijo.
Ker mu drugače in mogel izkaza-
ti svoje hvaležnosti, mu je Arnavt
zaupal skrivnost, kako se zdravi
kačji pik. On sam je prejel to
skrivnost od svojih prednikov s
sporočilom, da jo sme izročiti sa-
mo svojemu nasledniku ali pa ti-
stemu, ki mu je rešil življenje, pa
jo je tako izročil Omer agi, toda
pod istim pogojem, kakor jo je
prejel sam: da je ne razodeva ni-
komur in da za zdravljenje ne za-
hteva nikakršne nagrade.

Omer aga je vedno izpolnjeval
Arnavtovo naročilo. Zdravil je
ljudi in živali proti kačjemu pi-
ku, vedno s polnim uspehom, in
ljudstvo ga je spoštovalo kot svo-
jega največjega dobrotnika, a še
tembolj, ker ni nikdar sprejemal
nagrade za svojo pomoč. Pred svo-
jo smrtjo pa je izročil skrivnost
pod istimi pogoji, kakor jo je
prejel, svojemu sinu Ibrahimu. Za
dobrim Omer ago žaluje vsa Bije-
ljina in njena najširša okolica.

Ciganski želedec se nikdar ne
obrne.

Po vaseh v okolici Križevcev se
je pred Božičem razširila nad pe-
rutino bežen, za katero je pogin-
ilo mnogo kokoši in puranov.
Bolezen se je hitro širila zaradi
tega, ker kmetje poginule perja-
di niso pokopali. Znano pa je,
da cigani silijo radi jedo poginilo
perjad, ker je pač cenejša od
zdrave in žive. Zaradi tega so se
po vaseh razširile govorice, da ci-
gani nalaše zastrupljajo perutni-
no, da bi tako prišli poceni do pe-
čenke. Kmetje so jim zabranili
vstop v vasi. Dan pred Božičem
pa sta se le dva cigani prikradla
v vas, kjer sta na nekem dvorišču
opazila ležati dva poginula pur-
na. Skušnjava je bila velika, ker
sta bila tudi purana velika. Z dol-
gim kolom sta pritegnila purana
k plotu in stisnila vsak enega pod
pazduho. Kmetje pa so pu opazi-
li in navadili nanju s koli. Pošte-
no so ju premlatili in bi ju goto-
vo še bolj, da ju ni rešil občinski
redar. Cigana pa sta kljub temu
bila vesela, ker sta purana vseeno
odnesla in tako za Božič imela do-
bro pečenko.

Fingiran razbojniški napad v
Beogradu.

Pretekle dni so bili alarmirani
gasilci, ker je nastal požar v pi-
sarni "Metalokemije". Ogenj so
gasilci naglo zadušili, v pisarni so
našli razmetane vse knjige, na
tleh pa le ležal uradnik tvrdke
Hain, ki je bil ranjen na glavi.
Ranjenec je izpovedal, da so ga
napadli neznani razbojnik, ki so
potem zametili ogenj. Policija pa
domneva, da se je Hain sam po-
škodoval, da bi z imitiranjem raz-
bojniškega napada in požara pri-
kril ponesrebo denarja iz tvrdke
blagajne.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM
NAKRATKO N A DOPISNICI
SPOROČE SLOVENSKE NOVI-
CE IZ NASELBINE.

V ponedeljek zvečer je peljala
v Clevelandu Lydia Hočevar svo-
jega 7 tednov starega sinčka v
vozičku na sprehod. Sprehajala se
je po Waterloo Road. Njen mož
Peter in njen tast Jos. Hočevar
iz Chardona, ki je prišel v Clevel-
land, da vidi vnuka, sta korakala
naprej, dočim je Mrs. Hočevar pe-
ljala voziček v z ujo je bila pri-
jateljica Adele Peters. Na 153.
cesti in Waterloo Road pa je ne-
ki pijani voznik zavozil na tlak,
zavozil prav med ob ženski in za-
del voziček, v katerem se je na-
hajal otrok. Otroka je vrglo iz vo-
zička, in voziček je bil popolno-
ma uničen, dočim se otroku ni nič
zgodilo. Mrs. Hočevar pa je dobi-
la nevarne poškodbe kot tudi nje-
na prijateljica. Obe sta bili odpe-
ljani v bolnico. Voznik avtomob-
bila bi skoro treščil še v dva br-
zojavna droga, toda se je umak-
nil in z vso naglieo odpeljal z me-
sta nesreče.

V Clevelandu je nenadoma
umrla Uršula Rotar, rojena Peter-
lin. Ranjka je bila rojena l. 1880
v vasi Velike Poljane pri Orteno-
ku. V Ameriko je prišla pred 31.
let in je stalno bivala v Clevel-
landu. Poročena je bila 30 let.

ZENSKE POZOR!

Imajte krasno polt. BETTY NICOLLS
"CLAY AND BEACH" bosta odstranila
ogrci in gube ter napravila kožo ljubko
in mehko. Poljite en dolar na: BETTY
NICOLLS, HOLLYWOOD, CAL., BOX
287, za veliko posodo. Zamo s tem do-
biti za neomejen čas brezplačno sliko
svojega praznjenega "movie" lica.

Peter Zgaga

NA RAZPOTJU.

V gozdarski kemp je bilo nad
trideset gozdarjev, odločenih od
vsega sveta. Vsake tri ali štiri me-
see so se spustili v precej odda-
ljeno mesto, kjer so se nekoliko
znoreli in zdijali. Nato pa spet
nazaj v gozdno samoto. Ob sobot-
nih večerih in nedeljah je bila
harmonika, karte so padale na mi-
zo, sempatam so ga tudi kak ko-
zarček stisnili, no, pa saj je bilo
to njihovo edino razvedrilo, edi-
na zabava.

Večinoma vsi so bili poročeni
možje brez žen. Žene so se ubi-
vale po mestnih tovarnah, nekaj
jih je bilo pa v starem kraju, kjer
so od svojih mož nestrpno prič-
kovala pismo in dolarjev. V goz-
ni samoti človek nekako otopi in
pozabi na svet.

Nekoč je zašel v kemp pobo-
žen misijonar. Kar streslo ga je,
ko so mu povedali, da že več let
niso bili pri spovedi. Zdelo se mu
je, da ima opravka z bunchem di-
vjakov. In zato jim je tudi v ne-
deljo zjutraj primerno pridigo
napravil.

— Kam se boste odpravili, dra-
gi moji — v peklo ali v nebesa?
— je začel.

— Kje je boljše? — so hoteli ve-
deti.

Misijonar se je odkašljal in na-
daljeval:

— V nebesih je vsega dovolj.
Magari petkrat na dan boste sedli
k mizi — in hop! — pred vani
bodo po ne skleda najboljših je-
di. Niti kralji niti cesarji ne jedo
tako dobro kot boste jedli v tam
goraj. Angeli vam bodo stregli
od jutra do večera, ponoci vas bo-
do zavijali v tople odeje in ne-
prestan vam bodo godli na har-
monike in druge take lepe instrum-
ente. Kleti imajo pa v nebesih
tako velike, da ves svet ne premo-
re takih. Sed pri sodu, kolikor me-
se oko.

— Kako je z ženskami tam go-
ri? — so ga cagavo vprašali.

Misijonar je imel odgovor že na
jeziku:

— Ko pride človek v nebesa,
mu priplava nasproti nebesko bi-
tje, plava bliže in bliže in ga ne-
zno objame Tisto bitje je njegova
ljuba žena.

— Well — so rekli gozdarji po
dolgem pomisleku — well, se bo-
mo pa za nebesa odločili.

Najbolj nestrpen med njimi je
pa hotel poznati tudi drugo plat
in je vprašal gospoda, kako je v
peklu.

— V peklu je pa vse narobe, —
jih je plašil. — V peklu se vzbu-
jajo tisočere želje, toda nobena se
ne izpolne. K mizi boste sedli in
hudobni vam bodo nosili na mizo
najboljše jedi. Pred vami bo za-
dila rmona pečenka, ko se bo ste
pa z vilicami dotaknili, se bo
izpremenila v ajdov žganec, zabe-
ljen v zahtovni oevirkom. Tudi
v peklu imajo kleti, seveda jih
imajo pa še kako velike. Duh po
vinu je tako močan in opojen, da
nikjer tako. V posodo bo teklo
najslajše vino, toda ko ga boste k
ustam prinesli, se bo izpremenilo
v sparjeno vodo. In ko boste šli
zvečer spat, vam bodo hudobe v
najhujši vročini vse peči zakuri-
le. Ali ne bo to nekaj strašnega,
dragi moji?

— Hudica — so si mislili go-
zdarji — tam spodaj pa res ne bo
kaj prida. Vztrajali so pri svojem
prvotnem sklepu, da mora biti v
nebesih neizmerno boljše, ko se
je oglašil najstarejši med njimi:

— Kako je pa kaj z ženskami tam
doli?

Misijonar se je odkašljal in je
tudi nato kočljivo vprašanje od-
govoril: — Ko boš najbolj zapu-
ščen in nesrečen, ko se boš v ob-
upni valjal po trdi postelji, bo ne-
kaj potrkalo na vrata in vstopila
bo tvoja ljubljena žena, ki ti je
bila tolažnica na tem svetu. Ves
radosten boš planil k nji in jo ob-
jel. Kakor hitro se je boš pa do-
taknil, ne bo več tvoja ljuba in
draga žena, pač pa mlada nesram-
nica v kratki kiki, židanih no-
gavica, nadržanih las, vsa na-
painteda in napudrana, ki se bo
kar zvijala v sami pregrešni stra-
sti.

Gozdarji so se globoko zamisli-
li. Misijonar je bil že prepričan,
da jih je pridobil za sveta nebesa.

Nenkrat pa pravijo skoro vsi
obenem: — Well, če je res tako
kot praviš, se bomo pa za peklo
odločili...

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE-
MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO
DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Za \$ 2.70 Din. 100	Za \$ 9.00 Lir 100
" \$ 4.95 Din. 200	" \$ 17.50 Lir 200
" \$ 7.20 Din. 300	" \$ 42.75 Lir 500
" \$ 11.69 Din. 500	" \$ 85.25 Lir 1000
" \$ 22.75 Din. 1000	" \$ 170.00 Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE
CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih
ali lirah dovoljujemo se boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJH
Za izplačilo \$5.00 morate poslati \$ 5.75
" " \$10.00 " " \$10.80
" " \$15.00 " " \$15.80
" " \$20.00 " " \$21.00
" " \$25.00 " " \$26.25
" " \$30.00 " " \$31.50
" " \$35.00 " " \$36.75

Prejemnik goti v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Hujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY.

"Glas Naroda"

NEW YORK, N. Y.

NE SMEM TE LJUBITI

Zanimiv roman iz življenja
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

45

Presno pa je mogla kaj odgovoriti, pravi Olly naglo:
— Sedaj pa vas pustim samo, Gilda. Sedaj se boste preoblekli. Pošljem vam svojo strežnico, da vam nekoliko pomaga. Vaši kovčgi, ki so bili poslani na avno iz Berlina, se nahajajo v vaši toaletni sobi. Kadar jih boste izpraznili, vam bo pri tem pomagala moja strežnica. Potem pa gremo vsi v obednico h kosilu.

Olly prijazno priklina Gildi, toda tako, kot bi njene misli bile neke daleč, in odide.

Gilda si ogleda svoje sobe. Bile so velike in visoke s težkim, starim pohištvo, ki je moralo že stati več stoletij. Na razpolago je imela tri sobe. Ena soba je bila obrnjena na morje, drugi dve pa na vzhodno stran. Toda tudi od tukaj je bilo mogoče videti daleč na morje.

Gilda odpre okno in se skloni čezenj. Kako so morali tem spodaj ob viharju valovi butati ob skalo! Že sedaj je vse šumelo in vrelo.

— Kdor pade tukaj doli, zanj ni več rešitve — si misli in pri tem se stresne ter se zopet dvigne.

Počasi zapre okno in njen pogled se vpre v daljavo do obzorja. Na morju se pelje cela vrsta bojnih ladij. V solnčnem svitu se svetijo in človeku se rdi, kot da bi plavale po zraku. V dolgi črti se vali dim za njimi.

Gilda je vedno imela rada morje. Pogosto je bila s svojo rednico v morskimi kopališčih in se je na njem vedno veselila.

Na sedaj je v tem gradu ob morju našla svoj dom. O, kako srečno bi mogla biti tukaj, ako —! Da, ako ne bi bilo nekaj, kar ni dalo miru njeni duši; ako ne bi proti svoji volji svojega sreča podarila gospodarju tega gradu. Bil je mož druge, in vendar je hotel žetj z njo grečno igrati. Poželjenje, da bi to napravil, mu je sijalo dovolj iz oči.

Gilda se visoko vzravna.

Nikdar se mu ne sme posrečiti. Njeni ljubezni je stal nasproti njen ponos. Njen ponos ji je pomagal, da bo močna. Predobro se je zdelo za igrarico grofa Hochberga. In če se ji pri tem sree razbije na kose, spoznati bo moral, da so bile tudi ženske, katerih ni omamil lahkoživi nasmehljaj.

Ta misel ojači njeno voljo in jo pomiri. Močna je morala biti, zaradi same sebe in zaradi njega. Na svojo dušo ne sme izvirni krivice.

Naglo stoni od okna ter gre v svojo spalnico. Nad posteljo je bil razpet velik baldahin, ki so ga podpirali štirje močni stebri. Ob stenah so bile velike emare, gladka parketna tla so bila pokrita s težkimi preprogami. Te sobe pač niso bile odločene za podložnike. Da pa so jih določili njej, je iz tega spoznala, kako izjemno mesto sta ji določila Olly in Werner.

— Za vse to se imam zahvaliti Wernerju Larsenu, — si misli. — Za trenutek ob njem nekako hrepenenje, da bi se zatekla v Wernerjevo varstvo. Vedela je, da je treba samo ene njene besede in zopet ji bo ponudil svojo roko, svoje ime in vse, kar je bilo njegovo. Kadar bi bila njegova žena, potem se grof ne bi več upal približevati se ji s tako drznostjo. Moral jo bo spoštovati kot svojo avakinja; potem ne bo več uboga družabnica, temveč žena Wernerja Larsena.

Zapeljivo ji vstajajo misli. Toda takoj stresne glavo. Ne, nič boljšega ne bi bilo. Svojemu sreču ni mogla zapovedovati, in kar je čutila do grofa Haraldja, je bil dvojni greh, ko bi bila žena drugega. Werner Larsen pa je bil poleg tega tudi zapisan smrti. Nič bolj je ne bi mogel čutili, kot se je sama. Zato zopet odpodi te misli. Nagla se preobleče.

Ollyna strežnica vstopi, da Gildi pomaga. Naglo izprazni Gildin kovčeg in zloži obleko in druge stvari na odkazane prostore.

Medtem je prišel čas, da obišče Olly. Na gradu Hochberg je bilo kosilo ob dveh.

V Ollynem salonu že najde Wernerja. Olly in Werner, držeč se za roke, stojita pri oknu in gledata na morje. Ko Gilda vstopi, se oba obrneta.

— No, gospica Gilda, ali mi to zares krasen grad! — vpraša Werner.

Gilda prijazno priklina.

— Nad vse krasna, stara stavba. Tudi iz svoje sobe imam zelo lep razgled in sem obenem gledala v mogočno in grozno globočino.

— To sva tudi midva gledala, Olly in jaz. Ali veste, kakaj se veselim?

— Kaj?

— Da bi preiskoval kroniko tega gradu, ali boljše, zgodovino rodovine grofov Hochberg. Take stare kronike so pogosto zelo zanimive. In v to kroniko se bova skupno zatopila, kaj ne, gospica Gilda?

— Ako nama grof Hochberg dovoli, seveda, — odvrne Gilda.

Isti trenutek pride grof Harald in je slišal Gildine besede.

— Kaj naj dovolim, milostljiva gospica? — vpraša uljudno.

Gilda si mora v svoji jezi priznati, da ni mogla pogledati v njegov obraz, ne da bi zardela.

— Gospod Larsen je govoril o kroniki vaše rodovine, gospod grof. Rad bi jo preiskal in jaz naj bi mu pri tem pomagala.

— Ali se zanimate za mrtve stvari? — pravi Harald in ji pri tem živo pogleda v oči.

Zopet se je imela v oblasti. Njene oči gledajo mirno in ponosno v njegove.

— Ne morem si misliti, da bi to bile mrtve stvari, o katerih govorijo kronike. Gotovo pripoveduje o resničnih dogodljajih prednikov vašega rodu, gospod grof in za to se zanimam ravno tako, kot gospod Larsen.

— Obema prav rad dovolim pogled v kroniko. Ako želita, vama jo kar predložim. Imam jo zaklenjeno v knjižnici. Prav rad vaju bom tudi vodil po gradu in vama bom pokazal stvari, katerih vas bo strah. Tukaj so še podzemskie ječe, ki so vsekane v skalo in strašljivi prostori v stolpih. Olly je že enkrat šla z menoj po gradu, toda vsega še ni videla. Upam pa, da se ne strašite preveč.

Gilda se prisiljeno nasmeje.

— Posebno žunaško se ne bom obnašala, ako ravno srečam kak strah, ali pa še pogledam v podzemsko ječo.

Grof se smeje. Toda zelo mu ugaja, ker je boječa. Olly je šla z njim brez vsakega strahu v temne grajske kote, Harald pa žensk z močnimi živi ni imel rad. Zanj so bile boječe, strahopetne ženske bolj privlačne.

(Dalje prihodnjič.)

JUNAK, KI JE IZGINIL

Z velikimi slovesnostmi Norvežani vsako leto obhajajo 14. december v spomin na svojega slavnega junaka, ki je leta 1928 izginil neke v večnem ledu in ki je po človeški sodbi že davno mrtve. Vendar vsi Norvežani še vedno upajo, da bo "veliki mož", kakor imenujejo svojega narodnega junaka Amundsen, vendarle še stopil prednje živ in zdrav.

V glavnem mestu Norveške so pravkar slavili oba ameriška letalca Wilkina in Eilsona, ki sta preletela polarno morje od vzhoda na zahod. Oba gosta je pri slovesnosti spremljal Roald Amundsen. Slavnosti so se udeležili vsi ugledni znanstveniki in poznavalci Severnega tečaja. Naenkrat je okrog mize utihnilo. Amundsen je sprejel daljšo brzojavko, v kateri je bilo v suhih besedah povedano, da za italijansko sevedno polarno ekspedicijo, ki se je odpravila na tečaj z rakoplovom "Italia", ni nobenega sledu več. Norveška vlada je vprašala Amundsen, ali je pripravljen udeležiti se pomožne ekspedicije za pogrešanimi Italijani.

Oči vseh navzočih so se uprle v Amundsen, o katerem je bilo znano, da se je bil z Italijani sprl. Nihče ni črnil besedice. Amundsen pa je kratko odgovoril: "Right away!" — Seveda!

Se isti dan so norveška mornariška letala odletela proti severu. Sledili so jim drugi letalci. Vso pa so se vrnili, ne da bi bili kaj opravili in ne da bi bili o iskanem italijanskem rakoplovu našli najmanjšo sled. Slednjič so se začele širiti govorice, da je neki letalec vendarle zagledal znamenja živih ljudi na tako zvan "Plošč belega medveda". Amundsenova pomožna ekspedicija je bila slabo pripravljena. Amundsen je zamaš prosil italijansko vlado za pomoč, da bi mu dala primernih sredstev, s katerimi bi lahko našel pogrešane italijanske državljane. Zaman si je prizadeval, da bi dobil denarno pomoč od Amerike.

Zaman je prosil Nemce, naj bi mu posodili veliko nemško letalo "Dornier Wal". Vse njegovo prizadevanje je bilo zaman.

Dnevi so minevali, o ponesrečenih ekspedicijah pa še vedno ni bilo glasu. Pomoči jim je treba takoj, ali pa je sploh ne bodo več potrebovali. Dva premožna Norvežana sta končno kupila francosko vodno letalo tipa "Latham". Toda takoj se je izkazalo, da je to letalo sicer prav dobro za vroče kraje, da pa bo vožnja z njim po polarnih krajih zelo nevarna. Ampak za popravila ni bilo več časa. Treba je bilo zavstaviti življenje. Amundsen je moral priti na "Plošč belega medveda" ter odtoč iskati izgubljene Italijane.

V Tromsø se je dvignilo letalo. Vse mesto je bilo na nogah, da bi še enkrat videlo norveškega junaka Amundsen, preden odleti. To je bilo dne 18. junija 1928. Svito je sijalo solnce nad norveškim fjordom. Mirno je ležalo morje. Amundsen je bil, ne da bi bil ponoči zaradi zadnjih priprav zatislil oko, vendarle svež in odločen. Ko so ga hoteli pogovoriti, naj si privošč vsaj nekaj ur spanja, jih je odločno zavrnil: "Vsaka ura je dragocena." Ob štirih je bilo vse pripravljeno. Reševalci so stopili v letalo.

"V štirinajstih dneh hočem opraviti ta polet. Morda pa bo trajalo cel mesec." To so bile njegove zadnje besede, ki so jih še razumeli, preden so zabučali propelerji.

Stroj se je le s težavo dvignil. Iz okna kabine nekdo maha z belim robcem. Letalo je že zavilo v fjord Malangen. Tisoči in tisoči stoji na obrežju in z očmi spremlja letalo in svojega junaka. Daljse severne megle končno zakrijejo letalo.

Minili so dnevi, tedni, meseci. leta. Preživeli udeleženci italijanske ekspedicije, katere je šel reševati Amundsen v Polarno morje, so

že davno rešeni. Drzni Norvežani pa se niso več vrnili.

Visoko gori na severu, tako pripovedujejo, sedita dva moža na skalnem obrežju in nepremično zreta na morje, kjer so izginili s svojim letalom norveški reševalci. Nobeden izmed obeh teh mož ne zapusti svojega prostora, vsak bi rad prvi zagledal vračajočega se Amundsen. Tja na skalo jima sosedje prišajo jedi. Tam gledata in čakata, čakata, ali morda "veliki mož", njihov Amundsen, vendarle najde pot nazaj v svojo domovino.

Moskovski dnevniki pišejo, da so našli sovjetski raziskovalci na tujnem otoku Alekseju beležnico z vremenskimi zaznamki in znamenstvenimi opazkami v norveškem jeziku. Strokovnjaki v Moskvi so spoznali Amundsenovo pisavo. Zadnji zabeležen dan je 20. maj 1929. Norveški raziskovalci je zapustil Tromsø dne 18. junija 1928. Najdena beležnica nudi torej nepričakovan zaključek, da je živel Amundsen najmanj še leto dni potem, ko je izginil.

RIBA, KI SAMA RIBARI

Pred nekaj tedni umrl danški učenjak prof. Schmidt je raziskoval globokomorsko živalstvo in odkril pri tem vprav svojevrsten nestor, ki živi v večini temi globokih voda. Na glavi tega prečudnega bitja je priraščena nitka s posebnim trnkom in vabo. Nitka je tri do štirikrat daljša kot riba sama. Vaba je majhna svetiljka. Seveda je velika uganka, kako riba svojo žrtev privabi, kajti riba živi v globini 1500 metrov in je opazovanje živali nemogoče.

Pri globokomorskih bitjih nam nudi narava vso svojo moč in v oblikovanju, ki daleč prekaša vse, kar vidimo na suhem. Kakor je doživel lansk leto prof. W. Beebe, je na nekaterih krajih na morskem dnu dovolj svetlobe. Fosforescenca

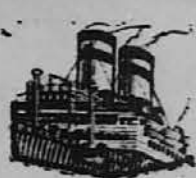
Pri globokomorskih bitjih nam nudi narava vso svojo moč in v oblikovanju, ki daleč prekaša vse, kar vidimo na suhem. Kakor je doživel lansk leto prof. W. Beebe, je na nekaterih krajih na morskem dnu dovolj svetlobe. Fosforescenca

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TCVANJE

nešteti velikih in malih živih bitij razsvetljuje neizmerne morske globine, kjer je boj za obstanek še hujši, ko na suhem.

CERKVENI BOJ V NEMČIJI

Policija je preiskala stanovanja pastorjev. — Državni škof pri predsedniku Hindenburgu. Vlada naj posreduje.

Berlin, Nemčija, 12. januarja. V sedanjem verskem boju za vodstvo protestantske vere je policija preiskala stanovanja pastorjev, ki so člani pastorske pomožne federacije v Dortsamdu ter je zaplenila seznam članstva.

V Sehnendemuhi je bil aretiran pastor Bzadki in je bil odpeljan v koncentracijsko taborišče. Državni škof dr. Ludwig Mueller je bil poklican k predsedniku Hindenburgu, kjer je ostal dolgo časa. Med njima ni najbrže prišlo do nikakega sporazuma.

Notranji minister Wilhelm Frik je po konferenci z voditeljem nasprotnih pastorjev Friedrichom von Boderschwinghom priznal, da so razmere v protestantski cerkvi nevarne. Po konferenci je Frik h kanclerju Hitlerju in nato v urad pruskega najvišjega cerkvenega sveta. Glede teh konferenc pa vlada neustroja tajnost.

Nazijski list "Deutsche Christen", ki je podpiral škofa Muellerja, zahteva, da vlada posreduje v cerkvenem boju.

17. januarja: Washington v Havre
19. januarja: Olympe v Cherbourg
20. januarja: Champlain v Havre, Conte di Savoia v Genoa, Volendam v Boulogne, Bremen v Bremen
24. januarja: Hamburg v Hamburg
27. januarja: Europa v Bremen
31. januarja: Manhattan v Havre, New York v Hamburg
1. februarja: Ile de France v Havre, Rex v Genoa
9. februarja: Olympe v Cherbourg
10. februarja: Champlain v Havre, Bremen v Bremen
14. februarja: Berengaria v Cherbourg
15. februarja: Washington v Havre
17. februarja: Paris v Havre, Europa v Bremen
23. februarja: Majestic v Cherbourg
24. februarja: Volendam v Boulogne
27. februarja: Saturnia v Trst
28. februarja: Manhattan v Havre, Hamburg v Hamburg
2. marca: Olympe v Cherbourg
3. marca: Bremen v Bremen, Champlain v Havre, Rex v Genoa
7. marca: Berengaria v Cherbourg, New York v Hamburg
11. marca: Lafayette v Havre
14. marca: Washington v Havre
16. marca: Europa v Bremen, Majestic v Cherbourg
17. marca: Paris v Havre, Conte di Savoia v Genoa
21. marca: Berengaria v Cherbourg, Deutschland v Hamburg
24. marca: Ile de France v Havre
28. marca: Manhattan v Havre, Hamburg v Hamburg
29. marca: Olympe v Cherbourg
31. marca: Bremen v Bremen, Volendam v Boulogne, Rex v Genoa

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU

ILE DE FRANCE

3. FEBRUARJA

21. Marca

PARIS

17. Februarja — 17. Marca

CHAMPLAIN

20. Januarja — 10. Februarja

NIZKE CENE DO VSEH DELOV

JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA

JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko

Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK CITY

V tem seznamu : : :

Poučnih Knjig

boste našli knjigo, ki bo vas zanimala

Angleško slovensko berilo	\$2.—
Amerika in Amerikanci (Trunk)	5.—
Angeljska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši	.10
Boj nalezljivim boleznim	.75
Cerkniško jezero	1.20
Domači zdravnik po Knapju: vezano \$1.50	1.25
Domači vrt	1.20
Govedoreja	1.50
Hitri računar	.75
Gospodinjstvo	1.20
Jugoslavija (Melik) 1. zvezek	1.50
2. zvezek, 1—2 snopič	1.80
Kletarstvo (Skalič)	2.—
Kratka srbska gramatika	.30
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov	.30
Kako se postane državljani Z. D.	.25
Knjiga o dostojnem vedenju	.50
Kubična Računica	.75
Liberalizem	.50
Materija in energija	1.25
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka	.75
Mladeničem, 1. zvezek	.50
2. zvezek	.50
(Oba skupaj samo 90 centov)	
Mlekarstvo	1.—
Nemško - angleški tolmač	1.40
Nasveti za hišo in dom	1.—
Najboljša slov. Kuharica, 668 str. (Kalinšek), lepo vez.	5.—
Nemščina brez učitelja: 1. del	.30c
2. del	.30

Največji spisovnik ljubavnih in drugih pisem	.75
Ojačen beton	.50
Obrtno knjigovodstvo	2.50
Praktični računar	.75
Perotinarstvo, broširano	1.50
Pravila za oliko	.65
Psihične motnje na alkoholski podlagi ..	.75
Prehodniki in idejni utemeljitelji ruskega idealizma	1.50
Radio, osnovni pojmi iz radio tehnike, vezano 2.—	1.75
Slovenska narodna mladina, (obsega 452 strani)	1.50
Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezano	3.—
Sadno vino	.40
Sadje v gospodinjstvu	.75
Učna knjiga in berilo laškega jezika ..	.60
Učna knjiga in berilo italijanskega jezika	1.—
Učbenik angleškega jezika: trdo vez 1.50	1.25
Uvod v filozofijo (Veber)	1.50
Veliki slovenski spisovnik: Zbirke pisem, listin in vlog za zasebnike in trgovce	1.25
Veliki vsevedež	.80
Voščilna knjižica	.50
Zbirka domačih zdravil	.60
Zdravilna zelišča	.40
Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva	1.50
Zgodovina umetnosti pri Slovencih, Hrvatih in Srbih	1.90
Zdravje mladine	1.25
Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 ZVEZKA	1.20
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev. (Melik) II. zvezek	.80

Te in mnogo drugih knjig, lahko dobite pri
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 18th Street New York, N. Y.